

Vår saksbehandler: Aina Helen Bredesen
Direkte tlf: 23 30 27 14
E-post: ahb@udir.no

Vår dato: 07.05.2013
Vår referanse: 2013/93
Deres dato:
Deres referanse:

Referat fra SRY-møte 2 – 2013

Dato: 19.4.2013
Sted: Thon Hotel Arena Lillestrøm

Tilstede:

SRY

Tor Arne Solbakken, LO
Kari Hoff Okstad, Spekter
Carl E. Rønneberg, NHO
Jorunn Teien Leegaard, KS
Christine Meling, KD
Axel Fjeldavli, EO
Kristian Ilnér, NHO
Roy Venge Tollefsen, KS
Bente Sjøgaard, YS

Turid Semb, FAD
Jostein Antonsen (vara), LO
Mette Henriksen Aas, LO

Andre

Tormod Skjerve (for Astrid Sund, deler av møtet), Virke

Forfall

Rolf Jørn Karlsen, LO
Astrid Sund (vara), Utdanningsforbundet

Observatør

Siv Andersen, SIU
Yngve S. Tufteland, NHD

Utdanningsdirektoratet (Udir)

Cecilia Lyche
Aina Helen Bredesen
Eli Karin Flagtvedt (deler av møtet)
Åge Risdal (deler av møtet)
Karl Gunnar Kristiansen (deler av møtet)

1. Godkjenning av møteinnkalling

Møteinnkallingen ble godkjent uten merknader.

2. Godkjenning av dagsorden

Carl Rønneberg foreslo at SRY-sak 08-02-2013 Rådgivningstjenesten i Sveits og i Norge utsettes til etter studieturen til Sveits. Dagsorden ble med dette godkjent uten merknader.

Invitasjon til ledelsen av SRY om å delta i styringsgruppen til ECVET

SRY ved ledelsen mottok i mars invitasjon til å delta i styringsgruppen til ECVET. Carl Rønneberg foreslo å utsette avgjørelsen til etter oppstartsseminaret om ECVET som arrangeres 3. juni der SRY er invitert til å delta.

Medlemmene av SRY støttet dette, men kommenterte at partene må komme inn i prosessen på et tidlig tidspunkt. Videre ble det kommentert fra SRY at oppstartsseminaret vil kunne danne grunnlaget for diskusjon om hvordan partene kan involveres i dette. Til slutt stilte SRY spørsmål om hvilken rolle SRY er tenkt å ha siden organisasjonene også er invitert i referansegruppen.

Vedtak: SRY svarer på forespørsel om deltakelse i styringsgruppen til ECVET etter oppstartsseminaret 3. juni 2013. SRY ber Utdanningsdirektoratet om å bli involvert i planleggingen av seminaret slik at partene kan legge premisser for løpet med ECVET.

3. Godkjenning av referatet fra møtet 13. februar 2013

Referatet ble godkjent uten merknader.

4. Saker til behandling

SRY-sak 06-02-13 Riksrevisjonens undersøkelse av fagopplæring i bedrift v/ Carl Rønneberg

Carl Rønneberg innledet kort om saken, og henviste til presentasjonen av rapporten som ble holdt av Riksrevisjonen på fellessamlingen dagen før. Deretter presenterte Karl Gunnar Kristiansen fra sekretariatet kort bakgrunnen for forslaget til vedtak.

Flere SRY-medlemmer kommenterte at det allerede arbeides med å opprette et kvalitetsvurderingssystem for fag- og yrkesopplæringen, og dette er et av flere tiltak i stortingsmeldingen om Kunnskapsløftet som vil bedre fag- og yrkesopplæringen. Videre ble det kommentert at det er synd å skulle begrense dette til tilsyn slik som saksdokumentet legger opp til. Det ble stilt spørsmål av noen av medlemmene av SRY om tiltakene i stortingsmeldingen heller bør prioriteres i stedet for tilsyn.

SRY kommenterte at rapporten handler om mangelfull etterlevelse av kvalitetssikring av opplæringen fra aktørene, og at det er viktig å se på hvordan fylkesmannsambetet følger opp fylkeskommunen. Det er også interessant å stille spørsmål om hvordan bedriftene følger opp sitt ansvar, påpekte SRY. SRY understreket at det i Karlseutvalget stod at fylkesmannsambetet må settes i bedre stand til å ha tilsyn med fylkeskommunene. Videre synes SRY at 2016 er et fint tidspunkt, det gir fylkeskommunene tid til forbedring, og kan være en kilde til inspirasjon mer enn å virke avskrekkende.

SRY kommenterte tilslutt at dersom SRY anbefaler at tilsyn gjennomføres, må SRY også passe på at dette blir fulgt av SRY som et rådgivende organ. Videre understreket SRY at det er bortkastet å føre tilsyn for tilsynets skyld. SRY stilte også spørsmål om hvilken virkning dette vil ha på bedriftene dersom de må ha for rigide kvalitetssystemet.

Vedtak: Basert på Riksrevisjonens rapport anbefaler SRY at det varsles et nasjonalt tilsyn med fag- og yrkesopplæringen i 2016. Tilsynet må omfatte undersøkelse av om fylkeskommunene oppfyller opplæringslovens bestemmelse om forsvarlig system og lærebedriftenes ivaretagelse av plikter etter lov og forskrift.

SRY-sak 07-02-13 Internasjonalisering i fag- og yrkesopplæringen v/Tormod Skjerve (for Astrid Sund pga sykdom), medlem av SRYs arbeidsgruppe

Tormod Skjerve innledet om saken da Astrid Sund meldte forfall på grunn av sykdom. Skjerve innledet med å si at det er vanskelig å ta tak i enkeltsaker på internasjonalsiseringsfeltet uten å ha kunnskap om helheten. Det er viktig at SRY arbeider med feltet på en måte som sikrer kontinuitet. Skjerve påpekte også at arbeidsgruppen har forsøkt å sortere i feltet, og har utarbeidet en strategi for SRY. Det er hensiktsmessig å se på både hvordan SRY kan jobbe med internasjonalsisering i Norge og i hvilken grad SRY kan være på den internasjonale arenaen, påpekte han.

Videre la Skjerve frem fire ulike perspektiver arbeidsgruppen har utarbeidet:

1) politikkkutforming i den internasjonale agendaen, 2) implementering, eksempelvis av ulike verktøy 3) aktiviteter, det vil si hvilke aktiviteter SRY skal være involvert i, slik som informasjon, kommunikasjon og diskusjon, og 4) initiativ. Arbeidsgruppen har i følge Skjerve pekt på ressurser og ambisjoner, altså hva SRY kan gjøre og hva organisasjonene som står bak SRYs representanter kan gjøre.

SRY ga skryt til arbeidsgruppen for et godt dokument og for å ha pekt på viktige temaer. Dokumentet fra arbeidsgruppen sier noe om hvordan SRY som organ skal arbeide med internasjonalsisering. SRY må ha en formening om ambisjon og nivå da dette kan være tidkrevende. Videre stilte SRY seg positive til en videreføring av arbeidsgruppen som kan gi råd til SRY om hvilke saker rådet bør være oppdatert om. Organisasjonene har kontakter med internasjonale organisasjoner som det bør trekkes på. Sekretariatet kommenterte at de kan bistå SRYs arbeidsgruppe.

SRY kommenterte at de var positive til et årlig møte om internasjonalsisering som arbeidsgruppen tar initiativ til og er pådriver for. SRY fremmet ønske om at de faglige rådene bør inkluderes i et slikt møte. På spørsmål om hvilke formelle organer arbeidsgruppen tenker SRY bør involveres i, svarte Skjerve at det er ønskelig å være mer involvert i arbeidsgrupper og referansegrupper der beslutninger fattes.

LO stilte spørsmål til at det i dokumentet står at SRY skal imøtekomme EU-politikk og påpekte at SRY bør heller forholde seg til konsekvenser av EUs beslutninger. Videre ble det stilt spørsmål om SRY burde vedta alle punktene i strategiplanen, eller slutte seg til noen av punktene, også med tanke på ambisjonsnivå.

SIU kommenterte at deres erfaring er at internasjonalsisering er et komplekst saksfelt, det vil være behov for en god struktur, og SIU vil gjerne bidra inn i det arbeidet for å gi et godt kunnskapsgrunnlag.

Vedtak: SRY støtter intensjonen i strategiplanen som inkluderer årlig møte med faglige råd der internasjonalsisering er tema. SRY skal være et forum for å drøfte dagsordenen for DGVT-møtene. Myndighetene skal involvere partene hvor det tas beslutninger internasjonalt. Arbeidsgruppen videreføres og har ansvar for det årlige møtet. Sekretariatet avklarer representasjon i arbeidsgruppen med organisasjonene.

SRY-sak 08-02-13 Rådgivningstjenesten i Norge og i Sveits v/sekretariatet
Saken utsettes til SRY-møtet 12. september da SRY vil diskutere dette etter studieturen til Sveits.

SRY-sak 09-02-13 Oppfølging av NIFUs rapport Om potensialet for å få bedriftene til å ta inn flere lærlinger etter fellesmøtet 6.2.2013 v/Carl Rønneberg

Carl Rønneberg innledet kort om saken, og stilte spørsmål til SRY om det er noen nye synspunkter i saken.

SRY meldte tilbake om at det er et merbehov for personelle ressurser, særlig når det gjelder praktisk bistand, til å rekruttere potensielle lærebedrifter. Dette bør det settes av midler til. Videre kommenterte SRY at dette er en problemstilling det må jobbes videre med og henviste til stortingsmeldingen om Kunnskapsløftet, særlig side 55-56. Det ble påpekt av SRY at de deler av arbeidsmarkedet der fagbrevet ikke er godt nok forankret og godt brukt er en del av det voksende arbeidsmarkedet. Noen av medlemmene i SRY stilte også spørsmål om hva som kan gjøres for å nå ut til de bransjene der det ikke er tradisjon for lærlinger.

SRY stilte videre spørsmål om fagbrevene som eksisterer i dag er relevante for arbeidslivet, og om for mange fag har blitt presset inn i tilbudsstrukturen. KD kommenterte at SRY vil bli involvert i en gjennomgang av tilbudsstrukturen der dette blir diskutert. SRY kommenterte at samfunnskontrakten også tar opp denne problemstillingen. Elevorganisasjonen understreket at det likevel er en utfordring å få lære plasser til de med svake forutsetninger som høyt fravær og lave karakterer, og at SRY bør diskutere tiltak som gjør at bedriftene tar inn disse lærlingene.

Det ble påpekt av SRY-medlemmene at det kan være mer hensiktsmessig for SRY å avvente en behandling av stortingsmeldingen i Stortinget før SRY kommer med noen videre anbefalinger og tiltak. SRY ønsker heller å diskutere dette videre etter behandlingen av meldingen, og i påvente av eventuelle oppdrag fra KD.

Vedtak: SRY tar saken til etterretning fram til SRY får eventuelle oppdrag fra arbeidsgruppen som jobber med samfunnskontrakten.

SRY-sak 10-02-13 Høring om endring av forskrift til opplæringsloven kapittel 6 og nytt kapittel 6A om formidling av lærlinger og lære kandidater v/Carl Rønneberg

Carl Rønneberg innledet kort, og viste til presentasjonen av saken på fellessamlingen dagen før. KS kommenterte spesielt om formidling. Dersom det skal fattes vedtak om inntak før formidling, slik foreslått i endringsforslaget, vil fylkeskommunene miste hele våren til formidlingsarbeid siden et vedtak ikke kan fattes før karaktergrunnlaget for inntak er på plass. Dette skjer først ved sommeren. Et inntaksvedtak betyr ikke at lærlinger får lære plass. KS stilte spørsmål om forslaget i det hele tatt vil være til gode for eleven/lærlingen.

Videre kommenterte KS tekstforslaget som omhandler deltidselever. At elever skal nå kunne defineres som deltidselever vil føre til en høy andel deltidselever som ikke har rett på å få karakter i fag de har tatt tidligere. Mange elever har dårligere karakterer, og ønsker derfor å ta opp fag. Denne muligheten blir nå fjernet, og elevene må heller ta opp igjen fag om privatist. Dette vil gjøre at elever, som defineres som deltidselever, vil komme bakerst i søkerkøen, og vil ikke ha mulighet til å komme før i køen ved å ta opp igjen fag. Forslaget henger heller ikke sammen med § 3 i forskriften, i følge KS.

KS trakk fram at søkingen til TAF-ordningen vil nå bli problematisk ved at det er foreslått i forskriften at særtilbud ikke skal være søkbart. I følge KS innebærer dette at elevene ikke kan søke seg til TAF, men må kun vise interesse. Dersom en elev har søkt, har eleven rett til å klage på vedtaket. KS påpekte at det er ønskelig at organisasjonene sender inn sine svar, og noen av medlemmene foreslo at SRY heller kunne peke på problemstillinger i forslaget. En enhetlig praksis slik det foreslås i forskriftsendringen er bra, men det kan slå uheldig ut for den enkelte. Medlemmene av SRY kommenterte at dette er en vanskelig sak for SRY å gi et samlet høringssvar, og foreslo at SRY heller kan ha en diskusjonsrunde i etterkant dersom høringssvarene Udir mottar spriker.

Vedtak: SRY overlater til organisasjonene å avgi høringssvar. SRY ber om at Utdanningsdirektoratet vurderer å komme tilbake til SRY dersom det er sprik i høringssvarene.

SRY understreker at forskriftsendringer må samsvare med samfunnskontrakten for flere læreplasser, og vil peke på at ny forskrift ikke må legge hindringer for videre arbeid med tidligst mulig formidling av lærlinger og lærekandidater.

SRY-sak 11-02-13 Høring om forskriftsfesting av obligatorisk gjennomføring av Lærlingundersøkelsen v/Carl Rønneberg

Carl Rønneberg innledet kort om saken. Vedtak ble fattet uten diskusjon blant medlemmene.

Vedtak: SRY støtter høringsforslaget om forskriftsfesting av obligatorisk gjennomføring av Lærlingundersøkelsen. SRY sender høringssvar innen fristen 31. mai 2013.

SRY-sak 12-02-13 SRYs representasjon i utvalg v/Carl Rønneberg

Carl Rønneberg innledet kort til saken. Han vurderte det som ikke formålstjenlig med retningslinjer for SRYs representasjon i utvalg. Det er heller ønskelig at dette blir vurdert fra sak til sak. Det kom ingen innvendinger på dette fra medlemmene av SRY.

Vedtak: SRY vedtar å ikke etablere retningslinjer for representasjon i utvalg.

SRY-sak 13-02- 13 Oppnevning av representanter fra SRY som skal delta i følgegruppe for «Videreføring av hospiteringsordninger 2013-15»

Åge Risdal fra Utdanningsdirektoratet innledet kort. Udir har hatt god erfaring med referansegruppen til hospiteringsprosjektet, og har mottatt forslag om å videreføre denne gruppen som en følgegruppe som skal gi innspill og formulere stegene fremover i en treårsperiode.

Inger Lise Blyverket (Virke), som har deltatt i referansegruppen, fortsatte saksfremlegget. KD har gitt Udir oppdrag med politiske føringer om at hospiteringsordningen skal etableres som en varig ordning i alle fylker. Dette er målsettingen. Blyverket mener at partene bør følge prosessen sterkere og være med på føringer for det nasjonale nivået, slik at det i 2015 eksisterer varige ordninger. Det er tenkt at følgegruppen skal gi råd til nasjonale myndigheter om prioriteringer, fag, og lignende. For å lykkes med en slik gruppe, må en representant fra fylkeskommunene inkluderes for å ivareta fylkeskommunenes interesser, rammer og betingelser. I tillegg er det ønskelig å inkludere forskerkompetanse i gruppen.

Videre ønsker gruppen et mer kratfult mandat enn det de hadde i referansegruppen. Blyverket delte ut utkast til mandat for gruppen som er delvis forankret i den eksisterende referansegruppen.

Medlemmene av SRY stilte spørsmål om fordelingen av midler til hospitering til fylkene. Risdal utdypet at Udir vil fordele midler etter en nøkkelfordeling, og at det haster litt med å dele ut

midler siden 2013 er godt i gang. Derfor behøver ikke fylkeskommunene å måtte søke om midler i 2013. Endelig påpekte SRY at forankringen ligger i samfunnskontrakten, noe det bør vises til i innledningen i vedtaket.

Elevorganisasjonen (EO) kommenterte at det legges mye arbeid utenfor SRY, og at det for EO er viktig at det ikke er en automatikk i at EO holdes utenfor i slike tilfeller. Elevorganisasjonen ba om at dette ble tatt til etterretning.

Vedtaket: SRY viser til at hospiteringsordningen er forankret i samfunnskontrakten for flere læreplaner. SRY vedtar at navngitte personer [Astrid Sund, Gry Benedikte Sterner, Inger Lise Blyverket og Jørgen Leegaard] deltar i følgegruppen. Utdanningsdirektoratet oppnevner en representant fra forskermiljø og en representant fra fylkeskommunene til å delta i følgegruppen. Videre gir SRY forslag til mandat for følgegruppen innen 1. mai 2013.

Orienteringssaker

- Stortingsmeldingen om Kunnskapsløftet v/Christine Meling, Kunnskapsdepartementet
Christine Meling, som har overtatt plassen til Kjersti Flåten i SRY, innledet. Stortingsmeldingen er til behandling i Stortinget, og SRY kjenner innholdet i meldingen. Den 6. juni vil innstillingen fra komitéen foreligge, og den 14. juni vil Stortinget behandle meldingen. KD er alt i gang med de tiltakene som er knyttet til samfunnskontrakten. Dette er en viktig melding for SRY, KD kan ha en diskusjon på et SRY-møte om hvordan SRY skal trekkes inn i det videre arbeidet. Meling understreket at det er fint hvis SRY kan enes om noen felles standpunkter i dette arbeidet.

SRY kommenterte at de ønsker at saken settes opp i SRY-møtet 12. september 2013. Videre trakk SRY fram yrkesfaglig vei til studiekompetanse og fleksibiliteter som ligger i vekslingsmodellen som viktige saker. SRY er enig i at det er viktig at rådet gir tilbakemelding til myndighetene om hva som haster mest ved at SRY gjør en form for problemanalyse der tiltak prioriteres. Til slutt kommenterte LO at de vil sloss videre for at utdanningsprogram for medier og kommunikasjon ikke skal bli endret fra et yrkesfaglig til et studieforberedende program.

- Samfunnskontrakten v/Cecilia Lyche, Utdanningsdirektoratet
Cecilia Lyche fra Utdanningsdirektoratet (Udir) innledet. Udir har mottatt oppdragsbrev om samfunnskontrakten der det er spesifikke punkter som skal følges opp. Direktoratet skal være sekretariat for samfunnskontrakten som er trolig operativt til sommeren.

Cecilia Lyche delte ut to brev som Udir har sendt til fylkeskommunene. Udir har sendt ut totalt tre brev til fylkeskommunene. Det ene om videreutvikling om hospitering, og to nylige brev.

Det ene omhandler utprøving av vekslingsmodell innen helse- og oppvekstfag som oppfølging av st. mld. nr. 13 *Utdanning for velferd*. Fylkeskommunene må søke direktoratet om deltakelse i utprøvingen innen 15. mai 2013. De interesserte fylkeskommunene og Faglig råd for helse- og oppvekstfag er inviterte til et seminar der de sammen med Udir skal diskutere utprøvingen og juridiske problemstillinger knyttet til dette. Videre skal det deles erfaringer fra de fylkeskommunene som alt er i gang med utprøvinger. Lyche understreket at det er fint med en ramme rundt utprøvingen, men at fylkeskommunene må selv finne ut av hvordan de vil drive vekslingsmodellen etter lokale behov. Det er tenkt at deltagelse i utprøvingen begrenses til seks fylkeskommuner.

Det andre brevet handler om alternativt Vg3 i skole for de som ikke får læreplass, og deltakelse i dette prosjektet er også tenkt begrenset til seks fylkeskommuner. Dette har blitt diskutert med arbeidsgruppen til samfunnskontrakten. Spørsmål som har kommet opp i arbeidet er blant annet

hvorvidt utprøvingen kun skal involvere godkjente lærebedrifter i forbindelse med forsøk med utplassering av elever. Fylkeskommunene har frist til 15. mai 2013 med å søke om deltagelse.

Videre orienterte hun om at det har det blitt avholdt møter i arbeidsgruppen for samfunnskontrakten. Udir vil komme tilbake til SRY i juni-møtet med en sak om samlet styring og involvering av partene. Alle tiltakene her må ses i sammenheng, og Lyche understreket at partene må være involvert i hele arbeidet.

Samlet meldte SRY tilbake at de savner en felles innpakning for samfunnskontrakten, noe Lyche kommenterte med at sekretariatet for samfunnskontrakten er i gang med å følge opp etter ønske fra arbeidsgruppen.

- Studietur til Sveits v/sekretariatet

Sekretariatet la frem utkast til studieprogram mottatt av sveitsiske myndigheter 18. april. Oppholdet vil foregå i Bern. SRY var fornøyd med programmet, men ba sekretariatet om å melde tilbake om at SRY ønsker å besøke et av karrieresentrene til de sveitsiske myndighetene.

- Orientering fra avdeling læreplan om nye lærefag og reviderte læreplaner v/Eli Karin Flagtvedt, Utdanningsdirektoratet

Eli Karin Flagtvedt orienterte kort. Avdeling for læreplan besøker SRY og de faglige rådene for å bli kjent og fortelle om hvilket ansvar avdelingen har og hvilke prosedyrer de følger. Flagtvedt understreket at for å ha god kvalitet i fag- og yrkesopplæringen, må Udir ha en god dialog med partene.

Det er hektisk aktivitet i avdelingen da de har ansvar for å forvalte hele læreplanverket. Reisplagerfaget er sendt på høring, for byggdrifterfaget er det opprettet en læreplangruppe bestående av partene i arbeidslivet, og for industrioppmålerfaget mottar avdelingen nå navn på personer som kan sitte i læreplangruppen. Videre har avdelingen sendt anbefaling om 14 valgfag til Kunnskapsdepartementet (KD) som vil ha betydning for videregående opplæring. Innføring av valgfag handler om motivasjon, og om hva som er spennende å prøve ut før søking til videregående skoler.

Endelig har avdelingen utarbeidet veiledere til fagene som skal være ferdig til skolestart. Det har vært en omfattende høring om fellesfagene der grunnleggende ferdigheter har blitt tydeliggjort og formålene i læreplanene har blitt revidert. Avdelingen har fått positive reaksjoner på endringene som er gjort, og flere forslag til endringer i læreplanene til fellesfagene, blant annet med endrede kompetansemål ligger til behandling i KD.

5. Eventuelt

Carl Rønneberg orienterte om at Anne Katrine Kaels er tilbake som avdelingsleder for avdeling for fag- og yrkesopplæring. Cecilia Lyche takket for seg, og fortalte at hun skal over i ny avdeling der hun skal koordinere arbeidet i Udir med stortingsmeldingen om Kunnskapsløftet.

6. Dagsorden for neste SRY-møte

- Status i arbeidet med realkompetansevurdering v/arbeidsgruppen
- Samfunnskontrakten

Stortingsmeldingen om Kunnskapsløftet og saken om rådgivningstjenesten i Sveits og i Norge settes opp som saker i SRY-møtet 12. september.